

[8.]

De ondergeteekende heeft de eer de volgende sub-amendementen voor te stellen op de amendementen van de heeren Jonckbloet, de Bruyn Kops, Moens en Messchert van Vollenhoven (n°. 2 der gedrukte stukken):

Art. 7.

I. In de eerste zinsnede in plaats van: » in eenen zevenjarigen cursus », te lezen: » in eenen zesjarigen cursus ».

II. De tweede zinsnede te lezen:

» Dit leerplan wordt zoo ingerigt, dat er na het vierde of vijfde studiejaar voor hen, die dat verlangen, in het bijzonder onderwijs zal gegeven worden in de voorbereidende vakken voor de verschillende examina in het IVde hoofdstuk omschreven.

Art. 9.

In de eerste zinsnede in plaats van: » de beginselen der nederlandsche taal » te lezen: » de beginselen der nederlandsche en fransche talen ».

VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDÉ.

[9.]

De ondergeteekenden achten het wenschelijk het door hen voorgestelde art. 30a, onder n°. 4, te lezen als volgt:

4°. dat de eischen voor inschrijving, examina en promotien te stellen, niet lager zullen zijn dan die in deze wet voor de inschrijving, examina en promotien aan de Rijks-universiteiten;

Hun op hoofdstuk IV voorgesteld eerste amendement wordt aldus gewijzigd:

Art. a.

De in art. d genoemde, of andere, bij den hierna te vermelden maatregel van inwendig bestuur in te stellen doctoraten, worden aan de Rijks-universiteiten verkregen door het afleggen van de examina en het voldoen aan de voorwaarden, door Ons vast te stellen bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur, na ingewonnen gezamenlijk advies van de senaten der Rijks-universiteiten.

Daarbij wordt de inrigting, omvang en duur der examina, de tijdstippen, waarop zij worden gehouden, en al wat verder tot de examina en de promotie betrekking heeft, geregeld.

Het aan de senaten toegekende regt van advies vervalt, indien dat advies niet binnen drie maanden nadat het gevraagd is, aan Ons is uitgebragt.

Bedoelde algemeene maatregel van inwendig bestuur kan met inachtneming van het boven bepaalde worden gewijzigd. Voorstellen daartoe kunnen ook van de senaten uitgaan.

JONCKBLOET.

DE BRUYN KOPS.

MOENS.

MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN.

[10.]

De ondergeteekende heeft de eer de volgende amendementen voor te stellen:

1°. In art. 134 in de eerste regels van alin. 1 en 4 in plaats van » vijf jaren » te lezen: » tien jaren ».

2°. In art. 134, alin. 2, tweeden regel, de cijfers » 42—47 » te lezen: » 43—47 », en eene nieuwe alinea aan het artikel toe te voegen, luidende:

» De hoogleeraren in de godgeleerdheid worden gedurende voormeld tijdperk door Ons benoemd uit eene voor elke opengevallen plaats door de godgeleerde faculteit met

redenen omkleede aanbevelingslijst van drie personen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aangeboden. — Ontslag, behalve op eigen verzoek, wordt door Ons niet verleend dan nadat curatoren zijn gehoord.»

Wijders voor het geval dat het eerste amendement op art. 5, door de heeren JONCKBLOET, DE BRUYN KOPS, MOENS en MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN voorgesteld, wordt aangenomen:

3°. in art. 15 den aanhef te lezen: » De leeraren der gemeentelijke gymnasia », enz.:

in art. 22, eersten regel: » Ter tegemoekoming in de kosten der gemeentelijke gymnasia » enz.;

in art. 23 den aanhef: » Bij elk gemeentelijk gymnasium » enz.

Toelichting.

Het doel van het eerste amendement is aan de Kerk meer tijd te geven om tot eene gewenschte regeling van het theologisch onderwijs voor hare aanstaande leeraren te komen, en onderwijl als overgangsmaatregel de zaken op den bestaanden voet te laten voortduren.

Om dit mogelijk te maken moet iedere theologische faculteit de bevoegdheid hebben, voor zoo ver zij dit wenschelijk rekt, op den ingeslagen weg te blijven voortgaan, en daarvoor een overwegenden invloed te hebben gedurende het overgangstijdperk op de benoeming harer hoogleeraren; daartoe strekt het tweede amendement.

Eindelijk moet n°. 3 de vrije gymnasia, die niet door gemeenten maar door particulieren zijn ingesteld, van voor hen onnoodige en onbillijke banden, die hen aan de gemeenten zouden vastknoopen, bevrijden.

VAN LOON.

[11.]

I.

Sub-amendement op het tweede amendement van de Commissie van Rapporteurs op art. 5 (stuk n°. 2).

Te laten vervallen:

a. de gymnastiek;

p. het teekenen.

II.

Sub-amendement op het amendement van den heer JONCKBLOET op art. 6 (stuk n°. 3).

» De zorg voor de oprigting en instandhouding van de gymnasia wordt hoofdzakelijk overgelaten aan de gemeentebesturen.

» Rijksgymnasia kunnen worden gevestigd, waar daartoe behoefte bestaat.

» Al hetgeen de toelating tot de gymnasia, de bevordering tot een hooger studiejaar, de verplichtingen van den rector en de leeraren, de regeling van het onderwijs en de vacantien betreft, wordt, voor zoo verre de gymnasia van gemeentewege worden tot stand gebragt en onderhouden, met inachtneming der bepalingen dezer wet, en behoudens voorwaarden aan het subsidie te verbinden, bij plaatselijke verordening — en voor zoo verre zij Rijksgymnasia zijn bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur — vastgesteld.»

III.

Amendement op het van Regeringswege gewijzigd art. 7 (stuk n°. 6).

a. In het 1ste lid de woorden: » zevenjarigen cursus » te veranderen in: » zesjarigen cursus ».

b. Het 2de lid te doen vervallen.

c. In het 3de lid te doen vervallen de woorden: » waar de bevolking minder dan twintig duizend zielen bedraagt ».

d. De woorden: » zevenjarigen cursus » te veranderen in: » zesjarigen cursus ».

NB. Wordt het bovenvermelde sub-amendement op het amendement van den heer JONCKBLOET aangenomen, dan vervalt art 9.

Amendement op art. 10.

2de lid te lezen :

» Dit examen, voor zoover het mondeling is, in het openbaar te houden, wordt afgenomen door commissien jaarlijks door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen.

» De leden genieten uit 's Rijks schatkist vergoeding voor reis- en verblijfkosten, benevens vacatiegelden.

» Het programma van dit examen wordt bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

Art. 11 vervalt.

Sub-amendement op het amendement van den heer JONCKBLOET op art. 13.

In de 3de alinea te doen vervallen de woorden: » tot wier oprigting de gemeenten krachtens deze wet verpligt zijn ».

Amendement op art. 22.

1ste lid te lezen :

» Ter tegemoetkoming in de kosten der gemeentelijke gymnasia kan van iederen leerling eene bijdrage gevorderd worden. »

Bij art. 23 een derde lid te voegen :

» Voor de Rijksgymnasia mag deze bijdrage niet lager dan f 40 en niet hooger dan f 100 zijn. »

LENTING.

[12.]

De ondergeteekende heeft de eer het navolgende sub-amendement voor te stellen op de 2de en 3de zinsneden van art. 10 en op art. 11 in zijn geheel, zoo als die artikelen zijn geamendeerd door de heeren JONCKBLOET c. s. (zie n°. 2 der voorgestelde amendementen).

Art. 10, 2de en 3de zinsneden, aldus te lezen :

» Deze examens worden, voor zoo verre zij mondeling zijn, in het openbaar gehouden en afgenomen door een of meer commissien door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken jaarlijks te benoemen.

» Die examens kunnen dienen voor meer dan ééne provincie.

» Aan die examens kunnen ook deel nemen degenen, die aan bijzondere inrigtingen onderwijs hebben genoten.

» De commissien worden zamengesteld uit een inspecteur als voorzitter; voorts uit twee curatoren, twee rectoren en uit de leeraren in de vakken, waarover het examen loopt, gekozen uit de verschillende gymnasia en bijzondere inrigtingen.

» De plaatsen waar deze commissien hare zittingen houden worden telkens door Onzen Minister aangewezen.

» De curatoren, rectoren en leeraren genieten uit 's Rijks schatkist vergoeding voor reis- en verblijfkosten benevens vacatiegelden.

» Deze commissien zenden een verslag van hare werkzaamheden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

» Het programma voor die examens wordt door Ons vastgesteld. »

Toelichting.

Men geloof door die examenregeling meer eenheid van

onderwijs door het gansche land te bevorderen en tevens alle examinandi zooveel mogelijk in meer gelijken toestand te plaatsen.

Ten einde het aantal examinerende commissien niet noodeloos uit te breiden, wenscht men de bevoegdheid te laten, om die commissien voor de examinandi uit meer dan ééne provincie te doen dienen en aan te wijzen.

Het getal van twee curatoren en twee rectoren als tegenwoordigers van het bestuur der gymnasia, acht men gewenscht, doch ook tevens voldoende.

Het getal leeraren wordt uit zijnen aard door dat der vakken aangewezen, terwijl de rectoren, natuurlijk voor hun vak, waarin zij onderwijzen, onder dat getal begrepen zijn.

De overige punten schijnen geene toelichting te behoeven.

Ad art. 11.

Dit artikel laten vervallen.

Toelichting.

In verband met en als gevolg van de op art. 10 voorgestelde wijziging in de regeling der examina, zou dit artikel moeten vervallen.

J. L. DE JONGE.

[13.]

De ondergeteekende heeft de eer de volgende amendementen voor te stellen :

Art. 5, de tweede alinea, aldus te lezen :

Aan de gymnasia wordt onderwijs gegeven in :

- a. de grieksche taal en letterkunde ;
- b. de latijnsche taal en letterkunde ;
- c. de nederlandsche taal en letterkunde ;
- d. de geschiedenis ;
- e. de aardrijkskunde ;
- f. de wiskunde ;

Aan de gymnasia kan daarenboven onderwijs worden gegeven in :

- g. de fransche taal ;
- h. de hoogduitsche taal ;
- i. de engelsche taal ;
- k. de natuurkunde ;
- l. de scheikunde ;
- m. de natuurlijke historie ;
- n. de gymnastiek ;
- o. het teekenen ;
- p. de beginselen der staathuishoudkunde ;
- q. de gemeente-, provinciale en staatsinrigting van Nederland ;
- r. de stijlleur en mondelinge voordragt ;
- s. de hebreuwsche taal.

In de derde alinea, in plaats van: » door burgemeester en wethouders », te lezen: » door den gemeenteraad ».

Art. 7 aldus te lezen :

» Het onderwijs aan de gymnasia, waaraan geen andere vakken worden onderwezen dan de in art. 5 onder a—f genoemde, wordt gegeven in een vijfjarigen cursus, in